

Veilig werken op de vluchtstrook

Toolbox – Het besispunt ligt vóór de vluchtstrook

Werken op de vluchtstrook brengt risico's met zich mee. Die risico's beheersen we met verkeersmaatregelen volgens de CROW 96A. Jarenlang bleek dat een effectieve manier om veilig te kunnen werken.

Toch is de situatie veranderd. Het verkeer is drukker geworden, vrachtverkeer rijdt vaker in groepen en afleiding door smartphones komt steeds vaker voor. Daardoor raken voertuigen vaker onbedoeld de vluchtstrook. De risico's voor onze collega's die daar werken zijn hierdoor toegenomen.

Naar aanleiding van verschillende incidenten hebben Rijkswaterstaat en de branche gezamenlijk onderzocht hoe werkzaamheden op de vluchtstrook veiliger kunnen worden uitgevoerd. Daarbij werd niet alleen gekeken naar de verkeersmaatregelen, maar ook naar een belangrijkere vraag:

Moeten we voor deze werkzaamheden eigenlijk wel op de vluchtstrook zijn?

Het besispunt ligt vaak op kantoor

Wanneer een medewerker op de vluchtstrook staat, zijn veel keuzes al gemaakt:

- De locatie is bepaald.
- De werkzaamheden zijn voorbereid.
- Het ontwerp is gemaakt.
- De opdracht is verstrekt.

Met andere woorden: het besispunt voor de veiligheid ligt vaak al bij de werkvoorbereider, ontwerper, uitvoerder of projectleider.

Denk volgens de arbeidshygiënische strategie

De eerste stap in de arbeidshygiënische strategie is het wegnemen van de bron van het risico.

Dat betekent: voorkomen dat medewerkers op de vluchtstrook moeten werken wanneer daar een veiliger alternatief voor bestaat.

Vraag jezelf daarom af:

- Kan de locatie worden bereikt via een verzorgingsplaats, parallelweg of het onderliggende wegennet?
- Kan een object enkele tientallen of honderden meters worden verplaatst naar een veiligere locatie?
- Is het mogelijk om werkzaamheden vanuit een andere positie uit te voeren?
- Zijn er locaties bekend waar werken op de vluchtstrook extra risico's oplevert? (Vluchtstrook smaller dan **3,25m**)
- Wat kun jij doen?

Veilig werken op de vluchtstrook

Als werkvoorbereider

Ken de werklocatie. Zie je dat een locatie bereikbaar is zonder gebruik van de vluchtstrook? Neem dit dan op in de opdracht aan de buitendienst.

Als ontwerper

Jouw keuzes hebben direct invloed op de veiligheid buiten. Moet een bord echt op die exacte locatie staan? Of kan het 100 meter eerder of later worden geplaatst zodat een veiligere werkplek ontstaat?

Als uitvoerder of ervaren collega

Deel je gebiedskennis. Laat minder ervaren collega's zien waar voertuigen veilig achter een geleiderail kunnen worden opgesteld en welke locaties extra aandacht vragen.

Niet alles hoeft perfect

Natuurlijk is het niet realistisch om bij iedere afzonderlijke klus uitgebreid alternatieven te onderzoeken.

Maar bij grote projecten, onderhoudscontracten of werkzaamheden die jarenlang terugkomen, loont het om één keer goed naar de locaties te kijken. Een kleine aanpassing in de voorbereiding kan jarenlang bijdragen aan een veiligere uitvoering.

Gespreksvraag

Wat ga jij morgen anders doen om jouw collega's veiliger te laten werken?

Bespreek met elkaar welke keuzes jij in jouw functie kunt maken om de tijd die collega's op de vluchtstrook doorbrengen te beperken of om een veiligere werkplek te creëren.

Conclusie

Een LMRA is geen vervanging voor een goede voorbereiding.

Zie jij een mogelijkheid om de werkzaamheden veiliger uit te voeren of de tijd op de vluchtstrook te beperken? Neem die maatregel dan direct mee in het ontwerp, de planning of de opdracht.

Veilig werken op de vluchtstrook

Welke groep is van toepassing op welke werkzaamheden	Groep 15 de					
	1	2	3	4	5	6
ZOAB cleanen	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Vegen van de volledige vluchtstrook	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Mechanisch/handmatig maaien en klepel en vanaf de vluchtstrook	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Maaibalen ophalen	nee	nee	ja	ja	soms*	soms*
Plaatsen en verwijderen van tijdelijke bebording	nee	nee	ja	ja	soms*	nee
Op- en afdraaien van tijdelijke bebording	nee	ja	soms*	soms*	nee	nee
Plaatsen en verwijderen van definitieve bebording	nee	nee	soms*	soms*	ja	ja
Afplakken van bebording	nee	nee	ja	ja	nee	nee
Reinigen van wegmeubilair rechts van de vluchtstrook	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Verwijderen van kadavers en overige objecten van de vluchtstrook	nee	ja	soms*	nee	nee	nee
Reinigen van kolken	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Vegen van goten	ja	nee	nee	nee	nee	nee
Reparatie aan asfalt	nee	nee	soms*	soms*	ja	ja
Reparatie aan geleiderail	nee	nee	soms*	soms*	ja	ja
Reparatie en reinigen van geluidsschermen	soms*	nee	ja	soms*	nee	nee
Verwijderen van graffiti	nee	nee	soms*	soms*	ja	ja
Onderhoud aan verkeerssystemen en/of DVM	nee	nee	ja	ja	ja	ja
Aanbrengen van (tijdelijke) verlichting	nee	nee	soms*	ja	soms*	soms*
Werkzaamheden aan kabels en leidingen	nee	nee	nee	nee	ja	ja
Werken met een hoogwerker***	nee	nee	nee	nee	nee	nee
Overig, niet specifiek**	ja	ja	ja	ja	ja	ja

*In principe worden werkzaamheden uitgevoerd met een maatregel uit de groep waarbij een 'ja' staat. Echter kan het voorkomen dat werkzaamheden met een maatregel uit de groep waarbij een 'soms' staat wordt uitgevoerd; in dat geval dient dat goed te worden gemotiveerd.

**Bij overige werkzaamheden dient altijd goed te worden gemotiveerd waarom voor een bepaalde groep is gekozen.

***Werken met een hoogwerker op de vluchtstrook wordt te allen tijde uitgevoerd met afsluiting van de naastgelegen rijstrook.